

Baltijas Semkopis.

Upstelejams:

"Balt. Sem." Administrācija, Nigas Latv. beedribas
namā, un redakcijā; Jelgava, Katolu-eelā № 2. Bej-
jam Nīga: Schillinga, Kaptene un Lūkavas grāmatu-
bodis un pēc kopmāna Lechendorff, pils. Kaslu-eelā № 18.
Sītās pilshējas: vijas grāmatu-bodis. Uz laukiem:
pēc pagasta - waldehm, mahzitajeem, skolotajeem, ic.

202 of 248

6. gads.

Ar Peelitumu: par gadu 3 r. 40 l., par $\frac{1}{2}$ gabu 1 r. 80 l.
Bes Peelituma: par gadu 2 rub., par $\frac{1}{2}$ gadu 1 r. 10 l.
Par peshutishanu ar posiu us satru exemplari, wen' alga waj ar jeb bes Peelituma, jamalsá 60 sap. par 3-
un 35 sap. par $\frac{1}{2}$ g. Sludinajumus peenem rojiss
apstelcjamás weetás pret 8 sap. par ühku riindmu.

Nº 12. Lihds ar Baltijas Temkopi it nedelas išnahl Peelikums ar stahsteem un derigu laika-kawekli; maksā 1 rub. 40 kāp. par gadu, 80 kāp. par pusgadu. **1880.**

Kahds wahrdinsch is publikas muhsu laikraksteem

S̄his wahrdinsč, ko gribu runat, s̄ihmejahs us teem aseem strihdeem, kas tagad Latweesču laikrafsius pa dalai pilda, un kadehk es tos ne zitai fahdai awisei, bet „Balt. Semkopim“ peesuhtu lai no- drusla, tas ijsfaidrofrees zaaur maneem turpmakeem ussīhmejumeeni.

Wisu papreefsch man iraid japeemin, ka es jau no pirmā eesah-kuma wisus Latveešhu laikrakstus ar leelu usmanibū eisnu laisjis. Tikai „Tautas beedra” nē. Tainlīdz arī ū es eisnu ūtādri eeweh-rojis, ka satris laikraksts pamaasitīnam attihstījēs, kahds tam zelsch bijis un už to tas ihesteni īseet. Wisu to es newaru un ari negribū iestāhstīt, jo tahds darbs mani aīswestu tāhlaki, ne kā eisnu nodomajis ēet. Tadehkā sahlschu tuhdkā runat par paīcēeni teem strihdeem.

Man ja-eeſahk no ta laika, kad „Balt. Semkopis“ jaduhrabs ar „Balt. Wehſtneſi.“ Newar noleegt, ka pirmajais daſchu reiſ bija pa karſtu un katu nepatiſkamu wahrdinu lika pa daudz ſmalli uſ ſwaru. Kā jau jauns eefahzejs, kam tā ſakot wehl „wiſa paſaule preder.“ Redaktora kungs lai man to nehem par launu; man jarunā Deewa vateeſiba, zitadi es nebuht nerunatu. Bet ſchi patē pateeſiba aridſan pagehr lai apleezinu, ka „Balt. Wehſtneſi“ muhſcham ir uſluhkojamis par wiſu to ſtrihdu zehleju un iſturetaju. Ar ilgoſchanos es toreis gaidiju, tā „Balt. Wehſt.“ iſtureſees pret jaunajahm awiſehmu, kas toreis trihe zehlahs. Tahs 2 jaunās awiſes wiſch lika meerā, laikam no tahn nebihdamees, bet „Baltijas Semkopi“ wiſch tā ſakot ſchuhpuli jau ſahka eeniħdet, wiſpirms wiņa programu iſ-pauſdams par gaufšham nepiſluigu. Tā nemehds darit. Kad laikda awiſe no jauna iſnahk, tad tahs zitas tilai wehſti, kahds tai programs un ar to peeteek. Repareiſi bija ari darits, kad „Balt. W.“ redakcija wiſas atbildeſ, ko Matera k. eekſch ta laida, zaur daſchadeem ihgneem veenīhmejumeem ſagroſiſja un melleja padarit par jozīgahm. Wehſlak „Balt. Wehſt.“ bruhleja pret „Semk.“ tāhdus lihdſeklus, tāhdus godigi pretineeki nebuht nemehds bruhket, tā par peemehru uſnemidams ap-wainoſchanas-rakſtus no paſcha „Balt. Semk.“ toreifeja ekspeditora ic. Tā tas ſtrihdus ir wilzees lihds ſchai deenai. Un taisnibas pehž jaſaka, ka pat „Balt. Semk.“ nopeetnakais prahts, ar „Balt. Wehſt.“ turet meeru, ne tā naw lihdſejis, tadehlt ka ſchis beidsamais alaſch tad wiņam mehdja uſbrukt, kad wiſi bija paſrleezinati, ka nu meers mahjās. Wiſwairak tas notika rudenōs, tā gandrihs no wiſceem gada-gahjumeem redjams. Veekahs, ka „Balt. Wehſt.“ bijahs fawa jau-nakā darba-beedra tſchallako darbu un ſwarigako iſtureſchanos, jo tā dſird, ſtarp paſcheem redaktora ſgeem ſtrihdus un eenaidis ne kad naw bijis. Un otrukahrt to ari peerahda tas, ka „Balt. Wehſt.“ lihds ar „Semkopija“ iſnahkſhanu tuhdat paſrgrroſiſja ſawus zelus. Nebuht ne-uaſižinats un ſpeeſis, wiſch darija ſinamu, ka leelas plaismas ſtarp wiņa un „Latv. Av.“ ženteeneem nebuht ne-efot. Tas iſklauſiſahs tā, it tā „Balt. Wehſt.“ jau pee laika buhtu mellejis meerā-ostu pee ſaweeim zitreifejeem pretineekeem, tur twer damees un paſlihgū gaidi-dams pret „Balt. Semk.“ duhſchigo ſtrahdaſchanu. Pee ſchihs ſawas politikas „Balt. Wehſt.“ lihds ſchai baltaid deeningai ir paſižis, un ne weens newar noleegt, ka wiſch ſawu programu un zetu daudzkaht paſrmainiijis. Bet es ſchaubos, waj tas wiņam eenesis zerelos auglis. Latweeſhi ſcho ipehjo paſrmainiſchanu it labi pamanija un — pa-masam atrahwahs. „Balt. Semkopis“ turpretimi naw pametis ſaunu tahs zeribas, ko uſ wiņu lika no paſcha eefahkuma; un kad wiſch waj ſchodeen nobeļatos, tad wiņa wahrds tomehr uſ wiſeem ſaifeem

paliks eerafshtits muhsu rakstneezibas wehsture. Un ja scho wehsturi rakstu wina pretineeki, tad muhsu behrnu behrni to pahrtaihhs, ta pateesiba un taisniba pagehrehs. Ne tamdeht winu slawehs, ka winsch ar saweem pretineekem sinajis weikli iskarotees; tamdeht ne, bet tapehz, ka winsch alasch bijis gataws taisnibai dot godu un to aif-stahwet pat ari tur, kur it wiss ziti laikrahlji bailigi atrahwahs, — tur, kur ne wis slawa un usteilshana, bet tilai nizinaashana un neewaschana bija un ir sagaidamas. Winsch naw vghrgrossijis sawa programma, naw schaubijees ka needre wehja, bet ir palizis ustizigs sawam folijumam, pat ir tad, kad aulas plossijahs mi draudeja waj wiju elku sagahst. To „Balt. Semkopim“ ari wina jihwalees pretineeki n e w a r noleegt, un tadeht winsch ispelniijes Latweeschu tautas ihpašcho atfihščanu un zeenishčanu; ſchi eemelja deht aridjan es fomu rakstu peefuhu w i n a m.

kahs, kad wina ziteem usmetahs par teesneki rupjas valodas deht. Beidsamā laikā dasčs lobs war pee „Balsas“ eet mahzitees rupjibas un wehl ščo to, tikai pastahwibū, skaidra mehrka apšinu un nopeetnu darbu ween nē. Wifas winas lapas iſlaſot newar nojehgt, to ſchi ihſteni grib, uſ kureeni bobahs? It newilus eefchaujabs prahā, ka ralſteek a augſprahiba winu wada apalſch tautiſlahm lakatahm uſ to leelo un plafcho mehrki, kas fanemis tanis wahrdōs „Deewa plafchās pahaules filee debefchi.“ Es nerunaju no teem kodoligeem ralſteem un ralſtineem, to daschi ralſtineeki „Balsai“ pеefuhtijuschi; bet no teem, to dehwē par „leitartilekem“ jeb avizes zenteenu ralſteem. Tikai weenu leetu no teem war loti ſkaidri iſlaſit, proteet ka redaktora fgs ſewi tura par to labako, gudrak ūdaktoru, wifu masak wiſā Baltijā, un par to wiſleelako Latveesku patriotu. Bet waj wina iſtureſchanahs to peerahda un apleezina? Apluhloſim. „Balt. Semkopis“ it no paſcha eefahkuma pret „Balsu“ iſturejahs wiſai laipnigi, to ne ween ſirſnigi apſweizinadams, bet ari neindams lihdsā tauteefchōs, kurpretim ziti laikrafsti to nedarija wiſ. Ščo ſawu laipnibu „Balt. Semk.“ ne lab naw paſhrgrossijiſ, tadeht „Balsas“ iſtureſchanahs pret winu ap- leezina tā ſakot nejauku nepeatezibū. Eefahkumā ta kaunejahs ſtriđu „laust no ſhoga“, bet ka „Balsas“ zeen. wadonim wiſai gruhi nah- zahs ſawalditees un meeru turet, to peerahda winas ſpehjā un ne- jaufchā uſſibinoſchana iſgahjuſchā wasarā, Kokneses leetā. Bija jau wairak ne kā deesgan ar teem waherdeem, to wina toreis pret „Balt. Semkopi“ ralſtija, un no ta laika es wairs neſchaubijos, ka „Balsas“ redaktora fgs gluhnedams gluhnē uſ zik ne zik iſdewigu brihdi, ka ſawam min. darba-beedrim waretu atkal uſklupt. Schis brihdis ari teescham alnahzis, tikai noscħehlojams, ka „Balsai“ to iſleetadama ſewim ir iſgahvajusi ſihmi, to ta muhſcham paturehs uſ ſawu pa- hroſcho peeri. Ta wairs naw iſdfeſchama. Bija jau netaiſniba, kad „Balsai“ dſirahs uſteep „Balt. Semkopim“, ka tas eſot ralſtijis pret Keiſar-a-deen u. — „Balt. Semkopis“, ūra ſapas ir pilnas mihe- ſtibas un padewibas pret Semes-Tehwu un wina augſto namu! — tad ſchi netaiſniba jau paſrwehrſchahs par ſamashanu, kad „Balsas“ redaktora fgs ſawu darba-beedri Materu Juri apſihmē ar to nizina- ſchanas-wahrdu: „weens weenigais zilwels“, un ſchim „weenigam zilwelam“ uſteepi wainu, ja, noſeedsibu, kur wiſch iſpelniſees wifas tautas atſihſchanu un zeenifchā. Tahdi wahrdi, tahda iſtureſchanahs neapleezina patriotismu un tautas miheſtibu, bet tikai neaprobeschotu paſchmihlibu allā karā pret ſiaprak ſkonkurentu. Bet tahdeem, kas tik maſ war apſlehpī ſawu personisko naidu; kas ſewi tik maſ prot ſa- walditees ſawā laiſlibā, tikai tur mehdī uſtizet tautas wadiſchanu, kur ſchi wehl wiſai ne-atihiſtita un ſewi laujahs apmahnitees. Tautas, un lai tāhs buhtu zik moſinas buhdamas, newar un nedrihſt ſkreet lihdsā wehjam, kas brihſcham puhič no ſeemeleem, brihſcham no walareem ic. Tantu zelſch ir rahms un wadoneem, kas winas wada, waijaga buht apdomigeem, ſapratigeem wiſreem, kuru prahs pat ir

gruhtā brihdī negrosahs, nefchaubahs, un kas par lehzu wirumu ne-pahrdod pirmdsimibū. Tikai tāhdeem wihereem war uſtizetees, un jo wairal winu pretineeli tos nizina un mēkslē famaitat, jo droſchaka un ſtipraka leezi ba ta ir, ka ſchēe pretineeli winus bihſtahs un atſinuſchī winu gara-dahwanas. Neba p. p. eenaidneeli mellehs famaitat komandantu, kas ſawu pulku nepareiſi wada, eenaidneeleem par labu? Neba mehs deenifchka ſadſihwē tos bihſtamees, kas wehjam un ſchaubigai needrei lihdsfigi? Zik mum's naw tāhdu puskola lehzeju, kas pehz pirmās ahltſiſchanahs jau aismirſti! Kad Webera f. tā neteek eenihdets, ka daschī ziti, tad tas peerahda, ka wina tik daudſ nebihſtahs. Un kad tas ari tā nebuhtu, tad man tomehr leelahs, ka Webera kgam wehl daschē labš gads buhs jaſtrahdā, lihds winsch buhs peerahdijis, ka winam tāhdaſ ſteetās droſchī war uſtizetees. Lihds ſchim winsch to deenifchels naw peerahdijis. Tik fo wina godkahriba aiflahrta — winsch p. p. grib danzot un „Balt. Semf.“ domā, ka tik augſtōs walſts-ſwehſtſdōs nellahjahs danzot — un redji! tuhdak winsch ir ahrā no wiſahm engehm, ſpardihs, dausahs un paleek pat par Latweeschū tautas ſwehſtalas ſteetas ſtaugi, weenojahs ar teem, kas ſchai ſteetai rokahm tauſtama eemeiſla ſobad ir pretim! Kad meitene paleek tik duſmiga un neprah̄tiga, tadehl ka tai nelauj danzot, tad tas ſaprotams; bet fo lai ſaka, kad wihrs to dara, kas ſewi tura par „tautas wadoni?“ Un kas par tāhdu nepastahwigū, ſchaubigu karakteri galwoſ, ka tas kurā katra zitā weetā un ſteetā nedarihs tapat? Ar uſtizibū ir gluſchī ehrmota ſeeta. Ir kahds reis to ſaudejis, tad nahkahs gruhtī, lihds to atklā eeguhſi; tas war tikai pehz gadeem notift, ka jau augſcham minets.

Bet Webera kga min. darbā wehl kas zits eeraugams. Apluh-
kosim, kahdā brihdi un leetā winsch ar tahdeem noteesajameem lihdsel-
keem usbruzis sawam konkurentam. Pirmo reisi Kursemes laukpagasti
bijā dabujušči atkauschanu, augstai waldbai teescham un bes tulseem
issazit sawas juhtas, sawas sirds wehleschanahs. Wini to darija zaur
sawu isredseto komiteju. Schi nolehma, karsti mihlotam Semes-
tehwam wispadewigaki nolikt pee kahjahn ne ween pateizibas-rafšu,
bet arīsau bilschu albumu, kurā lai bahtu iſrahđita Latweeschu tauta,
winas dīshwe, winas foli us preefschu un tee kawekli, kas scheem
soleem bijuschi pretim. Jau eepreessch wareja nogist, ka
schim darbam radisees pretineeki, ne no Latweeschu, bet no
zitas pusēs. Un tee radahs. Wahju laikraksti ūzehla besgaligu
trofšni; melleja wainigo jeb darbā iſgudrotaju un wadoni. Komiteja
darija kas ween eespehjams, lai Latweeschu gods kluhtu uſturets,
winas labums nemts wehrā, lai apmeerinatu sakarsetos prahus un
sirdis, Wina laida sawu iſslaidrojumu pat Wiſaugstalā weetā, lai
tur winas darbu ne-eeteiktu par walſchligu, par netaisnu.
Un so dara Webera kungs? Winam nepeeteel, ka pasihsta-
mais pulzinsch, ar wiſeem ſpehleem strahdaja pret komiteju,
ta ka tanis opgabaloš, kur schis pulzinsch iſkaisits, laudis
nepeedalahs pee mineto noluhku ūkmeschanas — tas ir peerahdams

Sadishwe un siiba.

Družinas iš diplomatičias.

Kuldīgas apgabals pēc Krievu-Riņnas robežchām. Šis jēmes gabals jau ilgu gadsimtu sāku sem Krievijas valdīšanas. Dāschadu eemeslū degt Riņna to grībeja dabot atpalai, un, līdz gada vīna raidīja iepašu suhni uz Sv. Peterburga, mahrda Tschung Howu, kā arī Krievijas valdību ījhīs lejas degt bija ielīgt. Veidots ielīgtā tā, ka Kuldīga pret ne vīzai leelu atlīdzību naudā, kā arī pēcīkta pēc Riņnas. Tschung Hows it preezīgs dēwahs uz mahāhm, bet tālko Riņnas valdība lihgumu bija dabujusi fināt, ta Howu nodewa teesahm, kuras to nosodīja uz nahvi. Pa tam Eiropas suhni nophlejāhs, nelaimīgo suhni glābēt; vaj tas teem iedewees, wehl nam finams. Jebšu Tschung Hows lihgumu slehīs pehz savas valdības pilnvaras, tad vīna to mehtēt to negrib apstiprinat, bet iedewēji savam suhntim Londonē, lai tas brauz uz Peterburgu un wehl lihgēt par Kuldīgu. Žīts jaunajums ir, vaj muļķu valdība tāhākti lihgāčāna celiādīses. Vīzai nebūt nav eemesla dušnoties, ka Riņna pirmo lihgūnu lausē un Kuldīgu pehz to negrib sanemt, jo Kuldīgas eedīshīvotāji sevi juhtahs laimigus sem Krievu valdības un tādehā pēc Riņnas negrib pēderet. Šī, tā jau vehtīts, esot — laikam gribedama draudet — nostabdījuši 40,000 vīhru pēc Krievijas robežchām. Jāschaubāhs, vaj tas tees; bet ja ari tā buktu, tad tas to mehtēt ne kā nenosīhīmē, jo veenlāhtī Riņnas sāldati ir vīzai bālīgi un ahtrāti lihdsinājāhs ahrakhtīgam, ne kā fahrtīgam kara-pulkam, kas pret Krievijas armiju nerat pastahvet; otru laikā Riņnai tāhīni brihdi draud karš no Japānas pušēs.

Hartmanea lecta. Vastitaeem finans, ta Leons Hartmanis wainigs pec
Maslawas breesmiga attenata un no Franseschu waldbibas palaipts wakam deeweis us

Londoni, no tāhs, kā dzīrd, uz Ameriku. Tāhda ištūresčanahs no Frantsku valdības puses finansis newareja palīgt bez saweem augleem diplomatislās fatilšchanahs finā. Kreevijas suhtnis, firsts Orlows ar sawu taisno prasījumu atraids, turpmak wairs newar palīgt pei frētās valdības, kas tik maz ezerbērojuši Kreevijas attaisnošo pagrezejumi; tas lertos tik pei firsta Orlowa, tik pei muhši valdības goda. Bet nu atkal muhši valdībai nam cemešla, ar Frantsiju parīsam sānīlt un to uzlūkot par sawu eenaideezei. Tadehē bija jāmēslē vīduz-zelsch. Šis pastahv eelsch tam, ka firsts Orlows uz wairak gadeem nemšot uļaubi un suhtna weetu išpildīshot lihdschinigais dars-čanu vedejs pei Kreevijas suhtneezības Parīzē, lai diplomatislā fatilšchanahs starp abām valstīm parīsam nenobeigtos. Otra finā ir ta, ka firsts Orlows parīsam atlaipīgšotees no amata, palīghot Parīzē uz dzīhwī kā privat-wihes un wins weetā cestāhīgotees Ubri lgs, kas tagad Berlīnē par Kreevijas suhtni. Bīl pateesa ir weena waj otrs finā, to jau pēedīshīmosim.

Somija (Pinuu-sēmē), la „St. Pet. Herolda“, rāksta, sahlot spreest par semstibas eeweschanu. Nahloschais landtags scho leetu isspreedisshot. Vehdeja landtaga (1877 — 78) bija sapulzete lauschi lahtu veetneeli saastahdijuschi wišpadewigaku luhgumaračku, paralštu 29. dezembrī 1877, lura isslaidro, la preelsch Somijas wišpahrtgas attihstibas esot wajadfigas gubernu semstibas; no draudsehnt (Kommu-nahm) cezeltee weetneeli loi sapulzetos veenreis gadda, tillab spreest wajadfigos spreediumus, kā ari dot padomus eelsch leetahm, las stahw žalara ar Somijas jaimeežibū, wišpahrigu lahtibu, stolahm, nabagu apgahdoschanu, wišpahrigu drošchibū un weselibu. Lihbs ar to landtags Wišpašemigali luhdsu, lai issrahbaļot šint leetē projektu, ko nahloscham landtagam preelsch apspreeschanas preelschā lili. Vehz tam kad šcis luhgums ir Wišaugstali palaikts, Somijas senats nospreedis, nobot pro-jekta issrahbašchanu komitejai, lura winsch eewehleja: par preelschneelu Wasas gubernas wižegubernatoru Ē. J. Edströmu; par lozekleem: muischuri A. B. f. Dähnu, Dr. A. Ē. Nylanderu, kommunalvaldes padomineelu Ē. Avellanu, avisēs „Helsingfors Dag-

— ar to winau nepeeteek, nē, winsch wehl usdrihksahs blaut lihdsi minetahm awisehm un Latv. tautas-leetu flauschot ar brošu peeri rahdit un musinat: „Redseet, tur ir tas „weens weenigais zilwels!“

Un Webera lgs fewi dehwè par Latweeti, usmetahs par Lativ.
tautas wadoni!!!

Schaubitees jau newar ne ažu-mirki, ka Webera k. ar ſawu „Balſu“ ſchini brihdi vee ſtiprakās puſes ir mihiſč behrns, it ka wina preekſčgahjeji „Balt. Wehſtn.“ un „Rigas Lapa,” un tapat aridſan, ka „Balt. Semk.“ ſchim brihſčam ir weens pats paliziš, ka Wahzu awiſes preezadamahs peemīn. Bet war gan ſchäubitees, waj min. fungi preezaſees par ſawa darba augleem. Man ſchleekt, ka Latweeſchu tauta wairs netiz alli, ko tai grib eeteikt, — ka wina jau pati reds, bſird un ſpreesch; un ja „Balt. Semkopis“ wehl tikai ihsu laizinu iſtū ſchini ſawā zelā un patslahwibā, tad es, ſtipri zeru, Latweeſchu tautas attihſtitakā dala dos ſpreedumu, kas naw apgahſchams un noleedſams. Jau vee nahkoſchās awiſchu apſtelefhanas iſrahdiſees, uſ kuru puſi tautas fwars ſwerahs un ka Latweeſchi ſawus iħtos draugus un strahneekus fin zeenit, bet paſčmihlibas un nepaſtahwibas kaſpeem atgreest muguru.

Tamliids arīdsan buhs dota atbilde Rīgas Wahzu awīsei us
winas jautajumu: Žīk ilgi Latveesħu tauta „Balt. Semfopi” weħl-
zejtis ħot.

Kas man bija falams, es eßmu fazijs. — Sawu wahrdū tē paralftit, es fchini brihdī neatsfihstu par waijadfigu. Kam tihf, tas lai mehgina atspēzīnāt waj apgahst to, ko es eßmu fazijs. Es domoju to fazijs, ko fatrs taiſns zilwels fchini leetā fajuht un atsfihst par taiſniбу. Bet ja turpmāk israhđitos par waijadfigu, ka es sawu wahrdū publikai daru ſinamu, tad es to ar mielu prahtru darīšču.

Wispahriga dala.

Plānotā programma preečīš triklašķīgas Latvē- fch meituskolas Rīgā.

Preezadamees, ka ne ween tauteefchi Baltijā, bet ari tahlakās gubernās dīshwodami Latweeshu wezaki fahk fahrot sinas par jaundibinato Latweeshu meituškolu Rigā, šči raksteena galā paraštījies padewigi luhds zeenijamahs redakcijas, wehstulu weetā no ščihs školas ūsawem lasitajeem pafneegt ūchādu plāščaku programu:

I. Kas wehlahs minetas meitufskolas semakas klases apak-
ſchejā nodalā eestahtees, tahi jamahk lafit Latweeshu un laut zik ari
Kreewu un Wahzu walodu eesahkas ſkolu lafamās grahmatās un ja-
pasihst rakstitee burti. Bet peesihmets top, ka pirmajā gadā ſchāi klasē
usnem ari meitenes, kuras waj nu wairali waj maſaki par ſcho mehru
ir ſagatawotas.

II. Wehlejofchamees eestahtees widejâ flasé meitenehm jabuht

bladet" redaktori, isdeenejusku lapteini R. Lagerborgu, Brahestades birgermeistaru R. W. Nyströmu un teeknei R. Mattilainen.

Ji Seemet-Amerikas. Strahdneku wadonim un Nihneščju pretineekam Kernojam ir San Franzijskas tehs nospreebuse 6 mehneščji zretuma un 1000 dolaru krahpes maljas dehē kahdahn us nemeenu un dumpi ujmušinadamahm runahm. — Agitacija preelch republikas prezidenta zelšchanas eet ar pilnu ſpeku. Republikanešču partija noturehs 3. junija ſawu tā jauktu nazional-konwentu preelch ſawa kan-didata galigas apſihnešchanas. Wiſwairak iſdaudſinatais kandidats ir ſenalais prezidents, generalis Grants. Pehz wina wehl republikanešču kandidati ir senators Blene, kas ſenat lahdus 10 gadius bijis tautas-weineelu ſapulžes prezidentis, finanz-ministers Schermans, un ſenalais Amerikanešču ſuhtnis Periſe Weſchberns. No demokratu partijas ir lihds ſchim uſtahditi 3 kandidati. ſenalais Peu-Jorkas gubernators Tildens (kas jau 1876. gada bij prezidenta amata kandidats), ſenalais Peu-Jorkas walsis gubernators Simors un senators Bajards. No ſchem trim laikam Simors tilks ns demokratu partijas nazional-konventā uſtahdits par galigu kandidatu. Tā tad laujas ſauzeeni buhs: woj Grants, woj Simors? Materu Juris.

Schagata un Frihtama figa.

Ne sen Bismark firsteene islaiduse usaizinaschanu, lai tai peesuhtot zil eespehjams dands schagatu, lai ta waretu is tahn isdedsinat pulveri preelsch krihtamä ligas ahrstehanas. Par scho leetu lahds ahrstis nu ralstis is ovises isslaibroschanu. Preelsch lahdeem gade em esot isnahkuse grahmatina „Mahldera Kügelchena ñishwe,” lura bijis stahstits, la mahldera tehws, lahds mahzitais, daubz zilweleem isahrstejis krihtamo ligu jaur pulveri, luru tas isdedsinajis is noschautahm schagatahm. Schagatas bijuschas schaujamas lahdä no „sivehtajahm nallim” un tiluschas tad ar spalwahm ee-litas lahdä karsta krahsni, tur lahs lehnam sagrusdejuschas, ta la galä no latras atlutuse til masa pulvera tschapina. Lahe nu bijuschas melletahs sahles. Minets ahrst

jel augstako nodarū semakā klasē apmēlejusčahm, bet usnemtas ūchāi klasē winas war gan ari tilt, nahlbamas iš zitahm školahm, ja tāhs weenlihdsigā famehrā lihds ar zitahm, kas no ūchihs školas semakās klasses top uj widus klaſi pahrstahditas, israhda klaibru saprascħanu ūchahdās mahzibās:

1) no religijas (iš jaunās testamente): notikumu aprakstos Jēsus Kristus viensemes būtībā ir īstā; (iš vecās testamente): ſv. stahstos īno zīmwela radībānās lihds Izraēlītei išeitībā ir īstā; Egiptes īmes; Deewa bauflibā, kura kopā ar mineteem ſv. stahsteem ir latīfīma jau ati semakā klāfē jamahža.

2) no Latvju valodas: weisslakā lašīšanā ar saprasčanu un weeglaku gabalinu atstāhīšanā bez eksaminatora peepalihdsības jaunautjeeneem; tillsu tautas vēsesmu pantu waj kādu zītu „Behrnu drauga” I. un II. daļā atronamu vējolishu deklameeresčanā; rafsi- ūhanā pēhž diktata, pēhž wišpahrigi peenemtās jaunatķas ortografijs — bez rupjahm kluhydahm;

3) no Kreewu walodas: weeglaku gabaliku is školas grahmatahm (la Haag'a Kreewu walodas pirmais eesahkunis un Golotusowa Wadonis) laščhanā un pahrtulkošchanā; kreewisku gabaliku norakstīšchanā is weenas no minetahm školas grahmatahm bes ūkuhdahm;

4) no Wahzu walodas teek wifas klasēs mahzits un pec pahrbandishanahm prafits tas pats prafchanas mehrs, kahds Kreewu waloda nospreets; mahzibas grahamatai semalā klasē-pagaidahm ir eewestas Spieß'a "Pahrtulkotajs" un "200 ujdewumi;"

5) no rehīnafħanas: 4 lausifħanās, konzentriskos rintlos, wispirms no 1–10, tad no 1–100 un tad no 1–1000, ar neno-
fauktiem u nafauktiem ffaidseem, no qasmas un u tħafelez:

6) no roku darbeem: abishchanā un schuhshchanā uj rolahm un zitadu weeglu seeweefchu roku darbu pasirahdaschanā.

Peesihmejums. Kaligrafijā un dzeedbašchanā pahrbandīshana notiks tāhdā mehrā, kahdā šhee preekschmeti gada laikā tē semakās klases nodalās buhs mahziti. Kad ir notizis, ka pirmajā gadā šai klasei ir eestahjušchahs un wehl war eestahtees tāhdas školneezes, kuras jau tāhdas pilsehtas elementarskolas waj lauku pagasta-skolas mahzibū kuršu pa dalai ir pabeiguščas, tad preeksch tāhdahm semakā klasei ir eetaisita ūewischka augstala nodala, iš kuras tāhs pahrstahdisim taisnī us widus klases augstako nodalu. Pee pahrstahdischanas tāhm tad ari dabas ūinibās, gramatikā un geografijā buhs japaštahw pahrbandīshana, tā ka winas tad warehs waj nu drihsali ne lā tāhs zitas wišu ūchihs školas mahzibū kuršu pabeigt, waj ari wiſās klases pahrneegt tagadejā projekta noteikto mahzibū mehru. Tikpat weenā, kā otrā gabijumā škola eewehros ihpasči wežalu wehleščanos un školneezes eeppehju,

III. Augstakā klasē skolnees ušnems tik iš ūhihs paščas skolas widus klasēs. Widus klasēs mahzibas ir ūhihs:

issaka, la schim pulsuerim pehz pateesibas ne sahda spehla newarot buht. Ja tas sahdu reisi lihdsejis, tad tas til warot buht jaur slimä stipro tizibü un palaischanos us eenemtahm sahlehm, las daschlahrt nahlot ahrsteschana par labu. Medizinai preminetu wehl neispehltu slimibü til esot sinamas weenas daubz mas droschas sahles, proti Bromsalijjs, ar kuru Bielenfeldes sliminiga scho slimibü beeschi isahrstejuschi.

Widsemē ir pagahjuſchā gadā no akzīſes cenahluschi pa visam 3,834,567 rub. Wiswairak akzīſes ir cenahžis Rīgas aprīnki. Leelako akzīſi ſchinī aprīnki ir malfajusjhas ſchahdas firmas:

a) Par sp̄itu un schapseem: G. A. Verleis 561,183 rub. 75 sap un A. Welschmuths 545,139 rub. 6 sap.

b) Bar tabaku un zigareem: Kuchzinis un beeindr. 202,437 rub., 2. Wissors
81,404 rub. 75 kopek un Münzheft un beehr. 72,408 rub.

81,404 rub. 75 kap. un Mündels un beedr. 72,408 rub.
e) Par alu un metu: G. Kummels 52,097 rub. 72 kap., G. Kunyendorffs
33,984 rub., J. Dauders un beedr 25,779 rub. 40 kap., algiju bruhsis Ilgezeemik
25,615 rub. 32 kap. un E. v. Striklus 25,775 rub. 20 kap.

Masku halle ar nihilisteem. Nasanas gubernā, Saraiskas pilsehtā, preelsch
lahdahm nedelahm tiluse isrihlotu masku halle. Ta la starp weesem bijis loti dauds
wirsneelu, tad wineem par godu balles sahle bijuschas ustaistias dauds masas walts
buhdinas. Paſchā balles mibū peepeschi erraudstjuſchi us wiſahm walts buhdinahm
peelipinatas dumpja zehleju proklamazijas. No eefahkuma domaja, ta lahti balles
weesi til taifjuſchi lahdu joku, bet pahrleezinajuschees, ta tahts bijuschas itin noopeet-
nas proklamazijas, las bijuschas peelipinatas no lahdeem nihilisteem, kas maslas at-
nahluschi us balli un pehz proklamaziju peelipinashanas aitai slepeni aifgahjuſchi.
Sinams, ta leeta nema ismelleſchand.

1) Religija (J. D.): Kristitaja Jahnā dīshwochana un mahziba; Jēsus Kristus brihnuma darbi un mahzibas lihdsibās; (W. D.): vasaules radishana; greķu (uhdens=) pluħidi; walodu sajauksħana; notikumi fw. stahstu weħsture ē no Israēliteesħu ijsgħajuma is- Egip̄tes lihds Dahwida waldisħanas laikam; (Kat.) tizibas gabali, sveħtā luħoħħana, biħbeles pantini, garigas dseesħmas un psalmes.

2) Latwju valoda: Mehginaſchana hys tekoſchā ſaſiſchana un gruhtaku laſtu gabalinu apſpreſchana un atſtaſiſchana zaur ſkolnezezehm; atſtaſiſtijumu uſyakſtischa na; etintologija un pirmee valodas pamati no ſintakſes.

3) Kreewu un Wahju walodas: Weiklaka laisjchana un gruhtafu paragrafū pahrtulkojchana; abās walodās bejschali leetojamo wokabulu eemahjishchana un sahrtigo dellinaziju un konjugaziju celansjchana. Pamata mahjibas etimologijā un sahlumi no jūntafes.

4) Rehlinaschanā: Mehginaschanahs numerazijā (ſkaitischanā) ar neaprobeschoteem ſkaitleem, tahlaki par 1000; pilnigaka naudas wehrtibu, mehru un swaru eepaſiſtinaschanā ar peeweenotu resoluziju un redukziju; 4 lausijumi neaprobeschotōs ſkaitlōs ar nenoteiktahm un noteiktahm, weenadahm un neweenadahm ſkaitlu wehrtibahm un ar pee pirmajahm 2 peeweenoteem laika aprehkineem; 4 lausijumi ar dalahm.

5) Geografsija: Geografsku nosaukumu jehdseenu wispahrigs ijskaidrojums un wieswaijadfigakahs praktiskas finas ijs matematiskas geografijas. Gewehrojamakee kalni, esari, upes, kanati, dzelssjeli un pilsehtas Kreevijā; ihs apskats par wisahni zitahni semes datahm.

6) Kreevijsa vēsture: Kreevu valstības dibinājums; viņas eeweļrojamāko waldineeku vēsturiskās biogrāfijas, sahkot ar Vladimīru Svehto un beidsot ar Aleksandru II.; biogrāfijās teik eepihti un ihsī, bet sistematiski isskaidroti visi tee notikumi, kuri sawu rezultatu dehļ jo īvarigi; kristīgas tīzības isplatījums Kreevijā un ihsas finas par Baltijas seneem laileem.

7) Dabas mahziba: Wispahrigi eedalijumi aprakstidamā dabas wehsture; mahju kustoni; salnu dahrneeziba; dahrneeziba; zilwelu dsihwoqli; apgehrbs; filtums; uhdens; gaisa parahdischanahs; termometris un barometris.

8) Nokudarbi, kaligrāfija un dzeedasčana jamaħża aug-
sta ka meħrā, ne ka semakā klasé; klaht peenahk siħmejħana.

IV. Sakarā ar widus klases mahzibahm augstalā klasē školneezehm mahzīhs:

1) Religijsā (J. D.): Jēsus Kristus mazība sinagogā; kalsna spredījis; Svehtā gara iſlēšchana; Jēsus Kristus mahzelli; eeweħro-jamakēe notikumi apustulu darbōs un — pehz eespehjas — wiśwaija-dsigalabs finas īj kristīgas bāsnīzas weħstures. (W. D.): Dāwidhs un Salamans; praweeshi: Elijs, Daniels u. w. j.; weżas deribas preekījīħsludinajumi no Kristus. — Sakramenti un uſ teem siħmedamees tekñi īj sw. raksteem. Garigas djeesmas un psalmes.

2) Latwju walodā: Ihsas finas par rakstnekeem un winu eewehrojamakeem raschojumeeem; aprakstijumi, wehstulu un zitu školnezes pastiawwigu darbu wehginajumi pehz usdoteem temateem. Pilnigaka nödibinafschāna fintalšē un walodīgā patstiawwibā.

3) Kreewu un Wahju walodâs: Mehginâschanahs teloschâ lañschana. Usdotu paragrafu pahrtulloschana. Dseijsolu eemahzischana. Diktats. Etimologija un fintalfe. Sarunas.

4) Rehkinaſchana: weenkahrſchee un ſaliktee triju ſkaitlu rehktini bes un ar dalahm; veedribas, maiſiſchanas un webl ziti rehktini.

6) Wehsturē un geografijā: pehz kuratora funga preeksch-

7) Dabas sinibā: Sinas par beeschaki leetojamu ehdamu veelu uistungedamahm ihpasčibahm. Par zilneka juhtekleem un meesas organeem. Par weselibas kopsčhanu un fasslimuscho ahrstesčhanu, ihpasčhi nezeretōs nelaimes gadijumōs, kure ahrsta palihdsibu ihšia laitā nemor ūkraat.

8) Saimneezibā: Wifadu ehdamu weelu sagatawoschana, jahlichana un usglabaschana. Daschada materiala, kas preefsh apgehrba teek isleetots, isschirkirschana un wina wehrtibas nospreeschana. Saimneezibas grahamatu weschana.

V. Mūsika un Franzuſchū valoda mākslās 50 rubļus par gadu. Kādā zītā skolā skolnezes ūčī skolu beigušas warehs eestahtees, waj Rīgas Lomonosova ģimnāzijā, waj kādā pilsehtas „Töchterschule,” to ūchim brihscham wehl newaru pateikt. Katrāi zīl-vezīgai eestahdei ir ja-attihstahs zaur ūku pašchū eelschēgi darbo-šchanos; tā ori ūchī ūkoi ihpašchi mahzischanas un audzināshanas ūnā. Bet — kā jau wairak reiheini iſteikts, winas pirmais mehrkis ir un paliks, newis sagatavot preekšī zītahm angstakahm ūkolahm, bet taisni preeeks dīshwes. Mahzibas grahmatas newaru wehl wīsas pē-ſault wahrdeem, jo ar iſwehti un apstiiprināšanu wehl ne-efam gluſchi galā; winu nepilnigumi ūnamis ūkodameem jāpāpildina paſcheem un wezakeem tik jāprāsa no ūkolas tas, kas winas programā ūolits.

Ar zeenishant

P. Silinjdy.

Rīgas Latv. meiteņu-skolas skolotājs.

Redakcijas pēsīhmejumi. Silina kā luhgumu paklausīdami mehs wina fastahdito un iisslubinato programu labprāht esam uisnehnūšchi, bet nu ari — sawu laikataju labumā — turam par wai-jadīngeem išahdus pēsīhmejumus:

1) Kā finams, šķi Latweeshu meitu-skola Rīgā ir pirmā un
weenīgā. Ja nu jau šķihs skolas „semakās klasēs apakšējā nodalā”
estahjotees „jamāk lasīt Latweeshu un kaut zīk ari Kreewu un Wahzu
walodas eesahkas skolu lasamās grahmatās un japasīhst rakstitee burti,”
tad zelahs jautajums, kādās semakās jeb preeskšskolās meitenes šķihs
finashanas war eemahzitees? Jo kā pasīhstams, Rīgas Wahzu elementar-
skolās Latweeshu walodu nemahza, Kreewu skolās atkal Wahzu un
ari Latweeshu walodu nē. Waretu gan aibildinatees, ka wezakee
sawas meitenes zaur mahju skolotajeem tik tāhlu warot sagatawot, bet
mehs ūchaubamēes, ka wezakee, kas mahju skolotaju spehj turet, akurat
šo skolu mellehs. No eesahkuma wareja domat, ka skolai tadehk
trihs klasēs, lai apakšējā waretu ušnemt ari tāhdas meitenes, kas
tikai Tehwa-waloda prot lasīt, ja daudz ari rakstītus burtus pasīhst.
Tād skola ari nabadsigu familiju behrneem buhtu bijusi pee-eijama,
kamehr ta tagad pehz augšējā programma leekahs buht aprehkinata
wairak preeskš pahtikusku laisku behrneem.

2) Žīk mums pasīhtsams, līhds šchim Latv. laikrakstos un publīkā tīkai tādas balsis bija dzīrdamas, kas Latvees ķhu skolas pilsehtās tureja par waijadsigahm ļewišķi jeb tīkai tadeht, ka pastahwoschās pilsehtu skolās ar tehwu walodas valīgu ween nebuht newar eestah-tees un dehrneem pirms jaemahzahs wahzijski, eekam tee šchinis skolās waretu baudit zitas mahzibas. Tas ir wiſai leels īawellis, kahds pee zītahnt tautahm gandrijs nesur naw atrodams, un tad no Latvees ķhu puses dzīrahs to pahrspeht un pamaſam ēewest skolas, kurās winu behrni teesčam tehwu walodā īluhtu īsglihtoti, ja wini augstakas skolas nespēhtu waj negribetu apmeklet, tad tas ir pilnīgi saprotams un a- taisnīots darbs. Bet zaur ko tad šchinis sīnā iſſchīrāhs runā esofcha skola no jau pastahwoschahm? Rā šchinis, tā ori winā pagehr Wahzu walodas mahzefchanu, tīk tā Latv. meitu-skolā wehl peenahl Latvee- ūchhu waloda kļāt, tā ka teitan behrneem obligatoriski jamahzahs pa wiſam trihs walodas! Pee pagastu skolahm mehs to eſam nosauku- ūši par neaugligu eksperimentu. Scheitān šchis wahrds nebuhtu weetā, ja skolai nebuhs buht tautas- jeb elementac-skolai, ja winai warbuht jaibuht eestahdei preelsch behrneemi, kureem nebuht naw steigšchanahs.

3) Silina kgs nostahjabs us ta pamata, ka „katrai zilwezigai eestahdei ja-attihstahs zaur sawu paschu eelschligu darboschanos,” tadehk winsch ari nesin, „kahdā zitā skolā skolneezes scho skolu beiguschas warehs eestahtees.“ Ar ziteem wahrdeem: kad strahdasim, tad jau gan redsesim, kurp darbs muhs ajsvedihs. Bet mums leekahs, ka tahda nesinaschana un robeschu nepasihschana eestahdei tikai war skahdet. Kad wezalee sawu behrnu raiba kahdā skolā, tad wini paraduschi jau epreessch sinat, zik ilgi schi skola ja-apmeklē, libds to iiseet zauri, kahdu mahzibas stahwokli behrens tad fasneebis un kurā zitā skolā tas tad warehs eestahtees. Pehz tam tad wezalee sinams eegroja sawus ijdewumus, aprehkina sawu rozibas spēhju un behrna laiku. Silina ķ mezaķos schini ūng turnretim atstabi aļuschi tumšībā.

4) Kad Latv. meitu-skolai tik plāsfhs programs; kad udomats skolneezējumi tāni eemahzit ne ween trihs walodas, bet ari wehl zetorto (franziski), loti plāsfhs teoretiskas finibas, mūsiku, seeweeschū rokas darbus, pat „wifadu ehdamu weelū sagatavoschanu, sahlischānu un usglaboschanu,” ar wahrdu fakot: it wifas finibas un praktiskas mahzibas, kas kreetnai nama-mahie i tā faultas ißglihtotās fahrtas jasina, tad gan ari peenahzabs aishahdit us teem skolas-, fainmeezibas- un ruhpneezibas-spēhkeem, ar kuru palihgu wifu to zerē panahkt. Ka weens pats skolotajs wifu to newar, buhs gan weegli protams. — Nē azu mīkli newar schaubitees, ta Silina kgam stahw preeksch garaazīhm augsts ideals, tas pats ideals, us kuru, zeek par muhsu meitenu audsinašchanu rafsiits, alasch kluvis aishahdits un ko jaunakōs laikōs mehds usluhkot par schihs audsinašchanas gala-mehrki, proti ka seeweesschi kluhtu ißrihki ar kreetnahm finibahn un sagatawoti us leetderigu praktisku dīshwi. Teesham augsts mehrkis. Bet waj tas us tahdu wihsu buhs fasneefams? Mums leekahs, ka waijadsetu jo lehnaki eet us preeksch, foli pa solim, abā tadeht, lai schis teizamais Rīgas Latv. labdaribas beedribas radijums fahrtigi attihstotus „zaur sawu paschu eelschigu darboschanos.”

Dalībadas sinas.

No Geissjemes.

Keisariska pateiziba. „Wald. Wehsin.” ißfludina no 8. marta ißhahdu wisaugħaku rafstu eekschleetu ministru:

Wisspehzigam Deewani ir patizis, Man likt peddīhwot dimdesmit peekto reijs to deenu, kurā Es Sawu tehwu troni eenehmu. Gadu-simtena zetorkschna laikā Man par ihstu preeku wifas walts lauschnah fahrtas parahdija neschaubigu padewibu un palihdseja tos fokus wezinat, kurus Es tehwijai par labu spēhris.

Stiprā, sirsniġā saite, kas jau gadu-simtenus pastahw starp Kreewu toutu un troni, ir tagad, kur Manas waldibanas diwdesmit peesi gadi pagahjuſchi, wijsa plāsfhs Kreewu waltsi ar ihpschū spēhku un weenprahthibū parahdijusees. Preeksch Manis jo swarigā 19. februari ir warena, flawenahm tradizijahm ustiziga Kreewu muischneeziba no jauna parahdijuſti sawu padewibu Keisaram un tehwijai, lahdū schi angħtaka eedsihwotaju fahrti walstei pastahwigi ir parahdijuſti un ar fahdu ta us latru waldibas usaizmaschanu ir atbildejusi.

Muischneeku īapulzes, gubernu un aprinku semistibu, ta ari pilsehtu eestahdes, priwatas beedribas un priwatpersonas, un ne masjalā īkaitā semneeku fahrti, ir raudsjuſchi wiſſirsniġalā un gaisħhalā wiħse sawas padewibas juhtas iſrahdit, us 19. februari dahwanas preeksch labdarigeem mehrkeem dodami. Schini finā ir wifas fahrtas, eestahdes un priwatpersonas bes tautibas un tizibas iſſekħišchanas parahdijus weenprahthibū, kas Man ir sirsniġa apimeerinaschanas pee gruhtieem darbeem preeksch tautu lablahħschanaħs, kas Man ustizetas.

Zumis, ta eekschleetu ministru, kuram muischneezibas, semistibu, pilsehtu un semneeku eestahdijumi wiſpirms ir padoti, Es pawehlu, scheem eestahdijumeem un beedribahm Manu sirsniġu pateizibū iſsażit par padewibas juhtu iſſafħišchanu un pasneegħtahm dahwanahm. Sirsnigi pateizos ari priwatpersonahm, kas Man sawas weħlesħanahs un juhtas aishgrahbdanā wiħse peseħħijs.

Lai Wisspehzigais aplaimo wijsus Manus ustizigos pawalstneekus par minn sirsniġahm weħlesħanahm un minn labeem darbeem.

Originals ir no Keisara Majestes Paſcha wiſaugħtakas rokas parakstis.

Peterburgā 8. martā 1880.

Aleksanders.

Keisara Majestete Aleksanders II. ir no Rurika (862—879), Kreewu walts bibinataja, sahlot tas diwpedsmītās, kuram lik-tens ir noleħnis, ilgakt ne ta birefmet pēcuz għadus us Kreewijas trona seħdet. Wina preeksħgħajjeji schini finā bija: 1) Vladimirs I. (977—1015), 2) Jaroslaws (1019—1054), 3) Vladimirs II. (1115—1142), 4) Bašilijs Iwanowitschs (1505—1533), 5) Iwans Bašiljewitschs II. (1533—1584), 6) Michaels Feodorowitschs Romanows (1612—1645), 7) Aleksejs Michailowitschs (1645—1675), 8) Peteris Leelais (1689—1725), 9) Kattrina II. (1762—1796), 10) Aleksanders I. (1801—1825), 11) un Nikolajs I. 1825—1855)

Dahrgs un angsts dahwinajums. Been. lasitaji sun, ta Kursemes laukpagastii Keisara Majestetei us 19. februaru nolika pēe kahjahm fotografisku nobilsdejumu albumu. Tagad Dobeles aprinka pagastu weżakaju komitejai zaur Kursemes gubernatora ļgu lihdi ar ihpschū rakstu ir peseħħitħas 3000 Keisara Majestetei portrejas jeb bildes, lai komiteja taħbi isħħidha Kursemes laukpagasteem. Schis angsts aplaimosħanas deħl meħs Kursemes laukpagasteem no firds weħslam „angsts laimas.”

Dobeles aprinka pagastu weżakaju komitejas protokols Kursemes pagastu albumu leetā nu ari Rīgas Wahzu awisei nodrufats, pēz tam kād ta jau fenek bija iſſaqijsi, ta wina ar ilgošchanu gaġda us „Balt. Semk.” preeksħeem iſſkaidrojumeem schini leetā. „Wina doda h̄s meerā ar pag. weżakaju komitejas iſſkaidrojumeem un zerē, ta schihs komitejas wahrdi par wifus fahrtu weenosħanas pēe tautas attihħibas-darba un walibas pabalixiħanas, alasch jo wairak iſplidisees deenishkā jeb pralixx dīshwē. — Preeksch min. protokola iſſludinashanas „Balt. Semkopī” Rīgas Wahzu awisei eesneegħi, ta leekahs no riterħaħħes komitejai tuvu stahwosħas puċċes, ihpasħi raksts, kurā aishahdits us riterħaħħes komitejai peseħħitħo (pag. weż. kom. protokolū jau mineto) iſſkaidrojumu. Starp zitahm leetahm schini raksts pēj-jib, ta japezzajahs, ta pagastu weżakaju komiteja naħi wi għiex jidu iż-żi muhsu ihstas buħxħanas netafsi iſrahdit un ta tifai „zaur aloħħanas Bilestu ni. mahjas usnemtas albumu.” Pag. weż. komiteja esot pastiegħsehs, schi aloħħanas pēz iſplidisees pahelabot un esot jazier, ta nepatiħkamais eespaids, ko kares albuma apluhkotaj sħajnej, nu ari us augħċas puċċi kluħxot iſnħiżinats. — Peessħmejjs, ta Matera kga ralstineezibas „darbi” (publicistische „Arbeit“) jau deejgħi esot pasħiħtami, żeen, finotaj pēj idher idha wiħsus, kas strahdà pēz muhsu buħxħanas attihħibas, lai tie puhlejħahs „ka muħsu Latweeħu liħd spil foneem (Mitbħirgern) kluħtu eerahdita wineem peenahħosħha weeta pē ċeem darbeem, kas jaġaidi muħsu kopu-ħiġiwas dat. Taħda kopiga strahdāħħana muħsu augusta Waldneeka firdiż padariħs wairak preeka, ne kā jeb kura albums, un zaur tahdu strahdāħħana ari iħsxa, laik wairihs nebuhs eespeħħjams, pēz minn weħl tahdas mahjas atrast fotografijsseem usneħħmum, ta Bilestu muijsħas mahjas.”

Ir meħs „miħla meera deħl” doda mees meerā ar scheem iſſkaidrojumeem un preeżajamees, no firds ta Kursemes albumu-leetā ari tik-zeenitā weetā modinajusi taħħas teizamas domas, t. i. weħlesħan, ta Latweeħħseem pēz kopiga darba jaegerħda wineem p-eenahloġħa weeta un ta wiseem kopā jaſirħdā, lai muħsu fainmeezibas-buħxħanas tik-laimiġi pa wijsam iſlighsinatos un usplau, ta tas pā dalai jau notizis. Pirmo reiħi Latweeħħi no schihs puċċes kliji iſſazita taħħa jaunka weħlesħanahs. Pee Latweeħħem wijs tas bes laba eespaida, teesħħani nepaliks, un ta tħad wi spahriġi jaħra, ta ta pate leeta kas eesħakum iſrahdiżahs til fajku un launa, beidħot, ta stipriżeram, isħofes abħam puseħħi par labu un tħas jo ahtri sawieenos us seknigu kopu-darbu. Bet teem Latv. laikrafsteem, ta schiħħi leetū iſleħħajnej, sawi kais libai un personifikat atreibħiħanai, lai wijs tas deret par maħzibu, ta taħħas swarigħas un wi spahriġi leetā wiħi jaſargajahs no paharsteigħħanahs un pasħiġi ġenteeneem. Wi spahriġi labum ħażżeen alaxx, lai wiħi jaħra, ne kā weena waj-oħra labum, pat ari ja nenaħħtos weegli atturetees no siteena, ta pretineek taħħadha briħdi ari jo weegli waretu „eexpert.”

Pehž wiſaugħtaki apstipriuata walts padomes spreduma no 1879. gada preeksch semneeku pagastu waijadibahm is-krona mesheem Kreewijah koli bes makkas wairihs netop atweħleti; toħmeħ domenu ministru ir-atla, dasħħiż atgadju mōs buħwolkus un mallu preeksch pagastu waijadibahm par pus zenu atweħlet. Schis nofazzijums tapħċot nu, ta „Raw. Wrem.“ sino, ari Baltijā eewejis, kur tas liħd schiħħi weħl nebija spekk.

Justizministerija ir nodomajni, strahpes nofazzijums par sirgu saħħidibahm pa-aħħiñi un sirgu sagħġi teesħħanu nodot wi spahriġi teesħħam. „Goloħs” raksta par schiħħi leetū: Pehž domenu ministerijas is-melleħħanahm sirgu un darba lopu saħħidibas us semejn p-aħħiġi wairōjħas, zaur to semneekem zelahs neppreħkinama slabde.

Sħaħħdu darba spēkla fuq-żon ħażżeen nofazzijums tapħċot nu, ta pasejja komitej, ar pasħiħtameem sirgu sageem un sirgu flebżejjem

noslehguschi lihgumus. Duschas gubernas ir pat nodoms radees, lopus pret sahdsibahm apdrofchiat. Soli us administratiwa zela fchini fina ir, it ihpaschi ragu lopu fina, palikuschi bes lahdas felmes, jo sagli lopus tuhlin nolauj un pahrdod galu. Sirgu sageleem peepalihds sirgu naflums pee ismuflchanas.

Zau preeksch wairak gadeem bija fastahdijsfehs komisija preeksch
iho nebuhschanu nowehrschanas. Komisijai bija no daschahnii pahr-
waldehm schahdi preekschlikumi zelti preeksch:

1) Pateizības māksas iessollīšana preeķīgā ūrīgā sākumā; 2) pārdošanas fihmu iestādīšana pēc ūrīgās pirkšanahām; 3) visu ūrīgu sākumā leetās taisītū ūrīgumā iessludināšana ar saglu vairāku peeminešanu.

Komisija atšina, ka šebe lihdselti dauds nepolihssetu un ka strahpes va-afinafchana vee sīrgu sahdsibū nowehrschanas dauds wairak valihdssetu.

Tapehz tad ari justiz-ministerija ir fħahdu l-kumu projektu f-fastahdiju:

1) Sirgu un lopu sahdsibas no pagastu teešahm nodot kahrtigahm walits teešahm.

2) Meera-teesnešču līkumu 169. art. nosazīto sahdsibas strāpi uj 1 gadu pagarinat.

3) Pasihstamus firgu saglus noteesat uš aissuhtischanu uš Sibiriju
jeb ari uš nodoschanu arestantu kompanijās.

4) Sagtu ſirgu pirkſchanu un paſrdoſchanu apſtrahpet täpat, fä jagto leetu ſlehpſchanu pebz 931. ſtrahpes likumu artikela.

„Velt. Semkopī“ un wina redaktoru zērē „famiht ar fa hja hm,” to no jauna peerahdihs fchahds notikums:

Rīgas Wahžu awīe, ne ka zīta mums wairs nezpehdamā išteaut, issazija ari to par ihpaſchu noseegumu, ka „Balt. Semk.” ekspedīzija ir Rīgas Latveesčhu beedribas nama telpās eenomota. Tīk ko ſcho jozīgo pahrmetumu laſījīs, ſchihs beedribas preeſchneels R. Kalnīna ī. tuhdaļ nofehſchahs un ūraksta atbildi, un jau otrā deenā ta ir laſama min. Wahžu awīe. Laſītai nu gan domahs, Kalnīna ī. buhſhot iſſlaidrojis, ka nama ihpaſchneekam ar ūafeem nomineekeni tilai aba nomas un kontrakta deht ir darisčanas un ka tās ne kād newar buht atbilstigs par nomineku domahm, raksteem, zenteeneem ic. Tā p. p. Rīgas amatneeku beedribas namā ir dasčdasčhadas bodis, pahrdotawas ic., un ne weenam ūilwelam nenahk ne prahā, ſcho beedribu darit atbilstigu par bodneeku un pahrdotawu ihpaſchneeku domahm, zenteeneem un raksteem. Bet ſchis leetisfais iſſlaidrojums Kalnīna īgam deenīſchehl naw eelkritis prahā. Winsch turpretim raksta min. Wahžu awīei: „Zeenits redaktora fungs! Rīgas Awīes valarejā numurā atronama raksta „Baltijas Semkopis” beidjamā teikumā Juhs, ja es Juhs rīktigi ūaprotu, gan eſeet gribējuſči noprast likt, ka Rīgas Latveesčhu beedriba pabalsta „Balt. Semkopi” wina zenteenōs un weizinga wina uſſelſchanu. Kad ſchihs domas ir pa wiſam maldigas, tad es Juhs zaur ſcho luhdsu, iſſludinat Juhsu awīe, ka ſcheiſenes Latveesčhu beedribai naw ar „Baltijas Semkopi”, un ihpaſčhi ar wina redaktoru ne kahdas kopigas intrefes, ka Juhs to ari wareet noskahrī no pehdejā laikā „Balt. Semkopi” laſamahm naidigahm uſbrukahm Rīgas Latveesčhu beedribas preeſchneezibai un winas teatra komisjai. Augsti zeenidams Juhsu padewigais R. Kalnīsch, Rīgas Latw. beedr. preeſchneeks.”*)

„Balss“ un „Rīgas Lapa“ pebz eespehjas ahtri un sawu siinnodakas pāfchā galā šcho ūwarigo wehsti nodrukajusčas, sawus pipatus wehl llaht peelsldamas. Un zik meerigi wizeem trim: Kalnina, Webera un Dihrika īgeem, ir ap ūrdei pebz ūchi patriotiskā tautasdarba! It kā „Balt. Semkopis“ buhtu awise, no kuras buhtu jabehg! Un it kā ar tahdu ūludinajumu „Balt. Semk.“ un wina redaktors iau teesčham buhtu „famīhti ar lahjahm!“ Tu mihlais

Deews — tahds tulſch trolſnis publikā gan war fajelt ſmeeklus un galwas frātisħanu, bet mums tas neaifkar ne matina. Kalnina lgs no fewis un fawa fvara tura leelakas leetas ne fà ir, — zitadi fahis wina fċahweens gaifä nebuht naw faprota ms.

Pasčā leetā mums ijskaldrošanas deļķi japeesīšmē, ka „Balt. Semf.” redaktors jau no pasčā eesāhkuma nebija meerā, ka ekspedīzija teik pārzelta uz Rīgas Latv. beedribas namu, jo weenkahrt tas stāhv ahrpuiss tāhs pilsehtas nodakas, kur jo leelaka kustēšanahs, otrkahrt pati telpa neder ekspedīzijai (tā p. p. abonenteem un fludinajumu apstelletajeem ja-eet pa 2 tumščahm trepehm uz augšču), beidsot noma ekspedīzijai kluva pazelta pa 50% augstaki, ne kā lihds tam par to pasču istabinu maksaja. Vēs tam mehs ari jau paredzējam, ka publikā it newilus war zeltees domas, „Balt. Semf.” stāhwot sakarā ar Latv. beedribas zeen. wadoneem. Tāhdas domas pabalstīt, ne kād naw bijis muhsu nodomā un prahī. Nebukīja alasch ir bijusi un, kā mehr mehs to wadīsim, buhs patstāhwiga, tadehk wina ūchini sinā Kalnina īgam war tikai pāteikties, ka tas pats aplēzīnājis, ka „Balt. Semkopis” „un ihpasčī wina redaktors” ne-eet Kalnina īga pawadā. Tāhdam noluhsłam ir jamellē jo pākslafigaki un nepatstāhwigaki zilwelī. Tikai noscēhlojams, ka Kalnina īgs ūchihs sawas leezibas iħsto zehloni, proti personisko naidu un ewainoto augstprahktibu itin mas pratis paslehpī. Winsch neleeds, pret „Balt. Semf.” un ta redaktoru tik ūchihi un naigigi uštorejees tadehk, ka winam pāhrīesta neruhpīga usraudība teatra leetās. Diplomati nu gan nemehdi tik klaiji israhbit sawu iħsto nodomu. Bet no Kalnina īga ari newar vaqħret diplomatiju, winsch tatħschu ir-patriots un Latweesħu adwolats.

Bet kahdu eespaidu wiss ſchis notikums gan padarihs pee zeen. publikas? Sinams, fa ne weens pats tos pihragus nebaudihs til karstus, fa tos Rigā mehds zept. Bet neeskana ir zelta un paliks to tuhkoſtchu ſirdis, kas no mineteem kungeem pa wiſam zitadu iſtureſchanos bija fagaidiſuſchi. Un zeel wini turpmak Latweeſchu ſtrahdneekus „mih s ar kah ja hm.“ teel winu ſpehks un uſtiziba maſinasees Latweeſchu tautas ſirdi, teel ſchi ſirds jo apdomigali un ſchaubigaki puſtehs, uſ winu darbeem no- luhkodama, winu wahrdus bſirdebedama.

Nigas Wahzu awises pahrspreesch joutajumu, waj newaisjagot
Riga zelt Latweeschu elementar-skolas? Rakstītājs išnākls us spreedumu,
la us wiſu wihsi waisjagot. Tā tad šķini finā ir leela pahrwehr-
ſchanahs. Kā finams, ſenak Wahzu awises Latweeschu ſkolahm stingri
ſtahweja pretim un dewa padomu, lai Latweeschus pebz eespehjas us-
nemot Wahzu ſkolās — lai tos wahzinot.

Reikens, Uzmanis un Auzis Vandrewicz. Sem ūj
wirska Latv. litererisks beedribas preefschneeks A. Bielensteina ī.
ir loti plāšķu atbildi dewis Rīgas Wahzu aw. peelik. Nr. 57 uj
Vandrewicza īga ralstu „Balt. Semk.” 8. numurā. Min. Wahzu
awise, kā pats par sevi protams, Bielensteina īga ralstu pawada ar
sīhveem pēsishmejumeem pret „Balt. Semkopi.” Tas jāmaitajot laudis-
un esot wiſai ūkādigs. Bielensteina ī. esot pirmais it nopeetni ūkā
posin usrahbijis, ūkādīes tam pretim. „Wareja gan domat,” tā ūkā
awise prahlo, „la Bielensteinam tas netaps peedots. Atreebsčanahs
bija ūgaidama un ta ir nahķust zaur Vandrewicza ralstu, tuhlit pehz
tam, kad Latv. lit. beedribas protokols no 1878. g. bija iſſludinats,
kurā atrodahs B. ī. ralsts pret „Balt. Semk.” Tikai esot janosčehlo,
ka ūchinī protokolā daſčas jo aſakas weetas esot ūlaikas. Tā tur
p. p. truhkstot Bielensteina īga iſſlaibrojumi, pehz kureem „Baltijas
Semkopja” Sogals 1878. gadā bāsnizkungus daudskahrt apšīhmejis
par „pogeem” jeb ūneem ar baltu ūktu. — Šē mums nu tik pat
Bielensteina īgam, kā ari Rīgas Wahzu awisei stipri ween japretojahs.
Mums naw ne prahātā nahzis, muhsu tik angsti ūienijamos bāsnizkungus
ſalihdsinat ar neprahīgeem un niķneem radijumeem, kuru leelakā dala
ne kā zita laba nedara, ka tikai dīshwo no reeſčanas un ūočanas.
Ja mehs to teesčam buhtum darijuſči, tad jau, ka lehti protams, ari
nebuhtum ūoliluſči bes bahrga ūoda, jo kā wiſai ūoaulei ūinams, to
pogu deht jau ūenak ūluwa ūeels trošnis ūazels un bes kreetnahm
prahwahm jau ari nepalila. — Pahrmetums, ka mehs A. Vandrewicza
īga ralstu esot uſnehmūſči, gribedami Bielensteina ūungam atreebtees,
dibinajahs uj muhsu buhſchanu ne-iſprashanu. Wiſi Bielensteina īga
puhlini pret „Balt. Semk.” „atreebsčanas” nebuht naw wehrti. Mehs
uj ūeem ūeekam pa dauds maſu ūvaru, jau ūapehī, kā ūee dibinajahs uj
perfoniska ūenaida, ne wiſ uj ūateefibū un ūinibū. Domajam ari, kā

Bielensteina lga isturefchanahs pati few atreebfees, kā jau alasč tahdi laislibas-darbi. Bandrewicza lga rakstu atstumt, tadehkā ka tanī no Bielensteina lga isskaidrojums prāfīts, uš tam mums truhka eemefla. Pehz muhsu domahm Bielensteina lgs nebūt tik augstu nestahw, kā to avisēs newaretu usaizinat lai isskaidro leetu, kā winsch pats avisēs iilzis par ne-isprotamu. Mehs esam pamanijschī, kā Bielensteina l. labprāht ralsta avisēs un par avisehm, waj tad nu „Rig. Ztga” eeskata par nelaimi, kād winam reisehm dod ahrkārtigu eemeflu, schō sawu fīrds wehleschanos iipildit?

Pati ta leeta, kā Bandrewicza lgs zilajis, mums naw skaidri pasihstama, tadehkā winas isskaidroschanu sagaidam no Bandrewicza lga.

Rīgas Latv. labdar. beedribas komiteja 1. marta eezechla: R. Dombrowsky ldsi — par beedribas preekshneezi; J. Einberg lgu — par winas palihgu; A. Martinson ldsi — par kāseeri; A. Ahbrandt lgu — par winas palihgu; D. Seemel jldsi — par rakstu-wedeju; G. Pasit lgu — par winas palihgu, un J. Dombrowsky l. — par nama pahrsinataju. Spreechana par skolas kuratorijas dibinashanu. Atsina, kā tāhda kuratorija waijadsga, un tanī eewehleja: R. Weber un A. Feldmann ldses un A. Spunde un B. Dihrik lgs, ar to noteikshamu, kā pee kuratorijas ari wehl peeder pehz sawa amata: beedribas preekshneeze R. Dombrowsky ldsi un skolas vadons B. Silin lgs. Jauneekehletai kuratorijai tapa usdots, drihsūmā konstitueretees un iisrahdat instrukziju preeksh sawahm darishchanahm un tad to līkt preekshā beedribas komitejai deht apstiprinashanas. (R. L.)

Rīga. Kā dsirbams, tad Rīga nodomats atkal dibinat jounala polizeimeistarā weetu, kura pehz palkawneeka f. Villebois atkahpschanahs nebija eenemta. Pilsehtas domei ir eesneegts luhgums, lai ta atwehl preeksh tam 4000 rub. Jaunaka polizeimeistara eezelschana ir israhdi-jusees par waijadsgu, tāpehz kā polizejas darbi ir pehdejā laisā stipri wairojuschees un weenam polizeimeistarām tos gruhti nahkāhs pahraudsit. Kā sinams, sem wize-gubernatora wadishchanas jau wairak mehneshus strāhdā ihpashcha komisija pee plāna preeksh Rīgas polizejas eestahdes pahrlaboschanas. Berams, kā komisija eewehros ari augsch-mineto nodomu.

No **Wenz-Salazas** sino, kā tureenes jaunee kapi pa daubī semā weetā eetaisīti, tā kā sahki no apakshgrunts ūfuhkuščā uhdēni ejot janolaisč. Kā pats par fewi protams, tas fazel leelu peedausi-šhami. Pagasta wezalajs luhsis basnījas preekshnezzibū, lai gāhdatu kā derigaka weeta kluhtu eerahdita, uš ko prahwests aistrāhdījis uš gruhtibahm, kas zeltos, no konsistorijas atkāuschanu preeksh zitas weetas iigahdajot. Winsch dewis padomu, lai 4—5 puhra-weetu leelo kapu weetu pildot ar semi. Ejot ari kahdi 400 wihrū un sīrgu no draudses uš wairak deenahm suhtiti darbā, bet israhdi-jees, kā ar tik leelu darba spehku ik deenas kahdu pus gadu waijadsetu strāhdat, ja kapus pehz waijadshibas gribetu pa-augstinat. Draudse tadehkā no darba atstāhjušehs un sawus mironus kā lihds schim glabajot uhdenu pilnās bedrēs. — Ja fina tāfna, tad naw isprotams, tadehkā preeksh kapu eetaisīshanas nepahrlezzinajahs, waj weeta deriga waj nē? Kā lihkus uhdēni no-laišhot draudjē iisturefes pastahwiga peedausīshana, tas ir lehti protams un tadehkā laikam gan buhs jamellē zita weeta. Npareisās ir tāhs domas, kā jaunu kapu eetaisīshana ejot atlausjama no basnīzas-teefas. Schō atlauschanu pehz basnīzas-līkumu 197. art. weenigi polizeja war dot un tikai kapu eeswehtīshanas deht ir ja-eesneids luhgums konsistorijai. Schīnī gadījuma, kā mums leelahs, leelakee kāwelki gan buhs derigu weetu atrast un jauno kapsehtu atkal eetaisīt, pehz tam kād weena jau tik daubī darba padarijuš, muhra schogu zētot v.

Jelgava. Augstais Kungs un Keisars ir pehz kahda ministeru-komitejas spreeduma, sch. g. 11. janvari Wisaugstali dahwinajis Kasimirshcas-Prodes (Zlukstes apr.) teefas preekshchdetajam Ansim Juris hīlimi sudraba medalu ar usrāstu „par uszīhtibū,” kas ne-sajama uš kruhtīhīm pee Stanislawa bantes. „R. G. A.”

Politisks pahrkats.

M. J. Jelgavā, 17. III. Ar muhsu mihsotās Semes-mahes weselibu, kā „W. W.” sino, gan naw leeli pahrgrosijumi notikuschi, bet tatschu ari ne-eet uš preekshu, jo augstās slimneezes spehli arweenu paleelot wahjaki. — No Sw. Peterburgas sino, kā visgalīgs spreedums par meera-teefu eeweshanu Baltijas

gubernās Walsis padomē jau uš schi mehneschā 14. waj 15. deenu bijis nolikts. Tā tad schihs teefas, ja min. fina pareisa, pee mums iten ahtri buhs sagaidamas un agrākā mehsts, kā schis jautajums Walsis padomē atlīks uš nahkoščo rūdeni, israhdbahs par neparaisu. Ko tāhs pāfhas pufes sino, kā Baltijas gubernu pilsehtu fuhsības pee walboschā senata tadehkā, kā gubernatori ar pilsehtu waldehm faral-stahs Kreewu walobā, palikshot bes jeb kuras fēmes un klushchot atraiditas. — Kā is schi num. finahm redzams, Kursemes lauk-pagasti, kas peedalijuschees pee fotografišķi, Keisara Majestetei pee kahjām nolikta albuma sagatatoschanas, ir aplāmoti ar Keisara Majestetes fotografiām jeb bildehm. Kursemes laukpagasti uš schō dāhrgo dāhwanu teefham war buht lepni. — Daščas a hr̄semju avisēs ejot dabujusčas sinu, kā Kreevija, zaur pasihstamo Hartmanā leetu pahrezzinata, kā ar Franziju ne-ejot eespehjams pilnigu draudību ustāret, labprāht wehlejotees peedalitees pasihstamai Wahzu-Austrijas fābeedribai, kurai ari Anglija gribot peeslahtees. Un tas ejot wīfai pareisi, jo tikai tad, ja wīfas schihs 4 leelwalstis draudīgi turotees kopā, Eiropas meers warot buht pilnīgi nodrošinats. — Wahzijas keisars nejen swineja sawu dīmīshanas-deenu, uš kuru winam no wīfahm walstis pusehm parahdīta neaprobeschota ustīzība un mīhlestība. Augustos walstis-amata wihrus un zītu walstju fuhtnus fāremot wīfīch starp z. fāzījīs, kā avisēs darot pareisi, rāftīdamas kā meers Eiropā nodrošinats, jo tā tas teefham ejot. Muhsu Semes-tehwīs firmajam Wahzu keisaram par godu isrihkojis leelu goda-māstīti, pee kuras Winsch tam ušdehris laimi un weselibu un iigahdījīs wahrdus, kas tapat fāmejabs uš meeru un uš labu satikshanas starp Kreeviju un Wahziju. Kā Kreevija eofschee Wahzijas pawalstneeli sawam semes-tehwām tapat nam kāwejuschees parahdīt sawu mīhlestību un pateizību, ir kāti fāwejams. It kā mehs no fīrds preezajamees dsirbedami, kā muhsjei, kas ahrsemēs dīshwo, ne kād nepeemirst schō sawu svehto peenahkumu, bet iš tīra, fīrnīga patriotīma kārā iisbewīgā brihī peerahda, zīk karsti un ustīzīgi wīni mīhl muhsu Semes-tehwī, tā ari Wahzijas eedsīhwotajeem noteek gandarijums, kād wīni no fāweem tāhlīmā eofscheem brahleem dsird, kā tē garā fāweenoti ar pāfchū tehwīju un tāhs walbneku. Kārsi lai zeeni tāhs semes eestahdījumus un svehtumus, kār winsch miht, bet pāfchā tehwīja un winas fāwehtumus tam lai muhscham paleek dāhrgi. — Franzijas walbība nolehnīši, tilai tāhs jesuitu eestahdes un beedribas atsīht un fārgat, kam ihpashī, no walbības apstiprinati statuti (likumi), bet wīfas zītas tāhdas fābeedribas tuhdat iigaisinat. Jesuiti, kas naw Frantschi, bet Franzijā miht, tuhdak teek iisraibiti. Kā lehti protams, schis nolehnīši garīdsneku lehgeri (pulkā) fazel leelu fātrīhzinajumu un ihgnumu, un tā tad aši zīhnī starp wineem un republikaneescheem nebūt naw novehrsčami. — Anglijā tagad zēl jaunus parlamenta lozēkkus. Ir jau gan sinams, kā ne kūr zītur pee zāfshanas ne-noteek tāhdas agitācijas un lūpshoschanas, kā Anglija, bet ta Kāfīja lamashana avisēs un sapulzēs, ar ko politislee pretineeli weens otru tagad Anglijā balwojot, teefham pahrspehjot it wīfu, kas schīnī finā tilai sele domajams. — Kā lasitajeem atminams, Konstantinopoli kāhds Turku pawalstneeks nonahweja Kreewu palkawneku Kummerau un kā fēplawas teefshanas deht sultans eezehla ihpashū komisiju. Tagad israhdi-jees, kā pee schihs komisijas fehd 3 wihi, kas Kreevijas wis-leelakee pretineeli. Bes tam 7 kāra-dakteri fēplawu iigahdījīschī par — ahrprāhtīgu. Leelahs, kā schi leeta tik lehti nenobeigfees, kā Turki domā.

Visjaunakās finas.

M. J. Jelgavā, 18. III. Pehz telegrama iš Londones no 15. marta Rīnas suhtnis Tschung-Hows, kas Peterburgā noslehdīa lihgumi par Kuldīgas apgabalu (stat. schi num. „Sādīshvi un finību”), ir sanemis un eemēts zītumā, pehz tam kād winam weeta un goda-wahrdi atnemī. Min. lihgumi ir nobots tāhdas ihpashas komisijas pahrspehchanai, kas iigahdījī, kā Rīnas walbībai ahrakī jāceahl kārīsch ar Kreeviju, ne kā lihguma nofāzījumi peenemami. — Frantschū walbība sawam suhtnim Peterburgā atlahwū, no 1. aprīla sahlot pehz patikshanas nemīt urlaibi (Salīhs. schi num. „Sādīshvi un finību”). — Pasihstamais Keisara-fēplawa Hartmanis iigahdījī, kā winsch ne domat nebomajot Londoni atkābt. — Frantschū zītr. Ieisareene Ēshenija aībraukusi uz Zlueeschū semi, kār winsch dehls kritis. — Wahwesta meierīga iisturefchanahs leezinot, kā winsch ar latīzāhī walbībam, ihpashī ar Wahzijas, gribot iislihgt.

